

Karen Horsens' prædiken palmesøndag

Taler

Karen Horsens
Domprovst

Dato

9. april 2006

Sted

Roskilde Domkirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Markusevangeliet kapitel 14, vers 3-9

1 Det er mærkeligt, at Jesus udtrykkelig siger, denne historie om kvinden med alabasterkrukken skal fortælles overalt i verden, hvor evangeliet lyder. Skal ikke alle fortællingerne det ? Der er ikke nogen anden sammenhæng, hvor han har sagt sådan noget.

5

Men underlig er historien jo i alle måder. At salve nogen med en kostbar salve var en stor, stor æresbevisning – og overhovedet ikke noget, der hørte hjemme et sted som i det landlige Bethania ved en almindelig aftensmad. Og nardussalve var et uhyrligt kostbart produkt, denne krukke repræsenterede efter hvad man siger en solid årsløn, og man er næsten nødt til at tro på Lukas, der i sin udgave af beretningen siger, at kvinden var en synderinde i byen – for hvor skulle en pæn og anstændig pige eller kone have penge fra til at købe sådan noget. En sådan formue forudsatte faktisk, at man hørte til i den dyrere klasse af synderinder, og der var jo også romerske officerer og embedsmænd i området.

15 Men det – uden sammenligning - mest underlige er, at Jesus tager imod denne kongelige hyldest. Han giver dem ret, der siger, at man skal gøre godt mod de fattige – men han lader hende gøre det, lader hende spilde al den kostbarhed ud over ham. Det er jo meningsløst, uhyrligt. Han var omgivet af masser af syge og elendige, i et fattigt land. Der er næppe nogen af os, der ikke ville have givet dem ret, som sagde, at dette var ganske tosset og upassende.

20

Hun er en underlig indledning til denne uges store og dramatiske begivenheder. Dette skøre kvindemenneske, der spilder en stor værdi – og så beretningerne om skærtorsdag og langfredag og påskemorgen. Indtoget i Jerusalem er ligesom en mere passende indledning til den stille uge. Og dog – det har vel nogle af de samme træk ved sig. Jesus lader sig hylde som en konge, der drager ind i sin hovedstad, men det er jo i en slags tiggeropera-opførelse. Et æsel i stedet for en

25

30 hest, fattigfolks klæder på vejen i stedet for røde løbere. Lige før, ude i Bethania, er han blevet salvet som en konge, men ikke på sit slot, bare i Simon den spedalskes hus. Og det er en salvning til hans begravelse siger han selv. Ordene er stille, men det skinner klart igennem, at hun har gjort ham en stor glæde. Så kan de andre alt det, de vil, stå rundt om de to og være forargede over dette sanseløse spild.

35 Kvinden kan vi gøre os mange spekulationer over, hendes følelser, hendes mærkelige ide at dette var, hvad der skulle til for at glæde Jesus. Det var det ganske vist, viste det sig, men hvordan kunne hun vide det, hvordan kunne hun tro, han ville bryde sig om hendes kostbare hyldest, den slags frådseri lignede ham da ikke. Og endelig: hvem var hun overhovedet – alle fire evangelister har 40 historien om salvningen, men man er ikke enige om kvindens identitet. Men al den usikkerhed – det gør jo ikke noget, for Jesus siger udtrykkeligt: overalt, hvor evangeliet forkyndes, skal det, hun har gjort, forkyndes til minde om hende. Det, hun har gjort. Det er det, vi skal beskæftige os med, ikke hendes person.

45 I denne foretælling fra palmesøndag lige før hans lidelse og død spejles hele den kommende uges begivenheder. Han ophøjes langfredag – men ophøjes på et kors. Hun får lov at salve ham palmesøndag – og han tager med glæde imod det, men tyder handlingen som en salvning til begravelsen. Ophøjelse og fornedrelse mødes i påsken, og vi kan ikke nærme os påskedag uden gennem langfredagen, 50 lidelsen, forhånelsen, døden.

Det hele ser ud som meningsløst spild, fra først til sidst. Spild af midler, der kunne have hjulpet mange fattige, spild af et ungt menneskeliv, der kunne have været brugt til så meget godt. Farisæernes mange stridssamtaler med Jesus viser, 55 at de godt kunne se, hvor stærk han var, at de nok har tænkt, at de selv i høj grad kunne have brugt ham i deres sag. Tænk, om dette rigt begavede unge menneske, med hans store folkelige appel, hans evne til at tale til store skarer, tænk, om han ville bruge sine evner rigtigt, samle folket, genoprette moralen, hjælpe dem, der ville det gode, så Israel kunne rejse sig i sin gamle styrke Han 60 kunne gøre så meget godt. Men i stedet spildte han sit liv, spildte sig selv, døde så ynkeligt, som et menneske kan dø. Hvad nytte gjorde han ved at dø?

Men det var nu vilkåret for Jesu liv, at han skulle give det hen, spille det. –

65 Og det er kærlighedens vilkår i denne verden. Den kender ikke begrebet spild..

Hvad mening er der i, at nogle mennesker spenderer hele deres liv på at passe og pleje et andet menneske, et sygt barn måske, som netop på grund af sin sygdom
70 slet ikke forstår at værdsætte ofret? Hvad mening er der i, at nogle mennesker rejser ud til fjerne fremmede lande hvor krig og galskab råder og hvor de forsøger at skabe lidt mening i galskaben, – men man alt for ofte ser, at alt, hvad de opbygger rives i stykker af dem, de har prøvet at hjælpe og måske koster det dem selv livet.

75 Påskeugens begivenheder blev så langt fra enestående. Vi ser det hele gentage sig og gentage sig, brutaliteten, råheden, vildskaben i menneskemasserne, forrædderiet selv venner imellem. Mørket, døden. Spildet. Det hjalp jo ikke, Jesu offer. Men sådan er livets vilkår. Vi har kun livet som dem, der ser det truet af
80 mørke og død på alle sider, dem, der selv når vi gør vores bedste, hvad vi sjældent gør, dog er værgeløse over for mørkets og dødens magt. Den angriber os både udefra og indefra.

Der var en kvinde, der var blevet så glad. Hun havde af Jesu ord forstået, at hun
85 var elsket af Gud. At være elsket af Gud – det vil måske for de fleste af os være lovlig lidt, vi vil da gerne elskes som noget særligt, elskes fordi vi er dem, vi er. Men så nøjsom var hun, så lidet elsk-værdig, værdig til at blive elsket fandt hun sig selv, at hun blev ovenud lykkelig over at være elsket med en kærlighed, som hun måtte dele med hver levende sjæl på jord. Og Jesus blev glad. Han fandt et
90 hjerte, der var himmelspejl i mulde, han så sin kærlighed modtaget og genspejlet i et menneskehjerte. Det var en glædens stund for i det mindste de to den søndag aften. Men fredagen kom så snart, og hvad betød det alltsammen, når sagen dog er den, at han efter store pinsler bare døde. De havde begge deres liv på det vilkår, at det endte i døden.

95 Det er vi fælles med dem om. Døden blander sig i vores liv. Dens istaphånd er der altid et sted, mere og mere nærgående, som årene går. Vi kan ikke tale om livet uden at tænke døden med.

100 – Men vi kan heller ikke tale om døden uden at tænke livet med. Der var en glædens stund i Bethania den søndag aften før døden. Der var en glædens stund ved et påskebord i Jerusalem dagen før døden. Der er en glædens stund om Vorherres bord i aften, der er en glædens stund, hver gang vi beder vort Fadervor og Jesus beder sin bøn med os. I den glædens stund mødes gudsbarnet
105 med Gud. Her midt i dødens verden møder vi livet, Ordet blev kød og slog sig

ned iblandt os. Livet blev bofast i det, der for os at se er dødens verden, og derfor kan vi ikke tale om døden uden at tænke livet med.

110 Det hun gjorde, den kvinde, det skal forkyndes. Hun vandt rosenkrans om korset, endnu før det var rejst, og hun fandt både mod og held til det, for hun der var så glad, gjorde ham, der skulle korsfæstes glad. Korset er et dødens tegn, det er der ingen grund til at hylde, men hun hyldede ham, der snart skulle dø, for i ham er livet dér, hvor vi kun ser kors og død. Vi kan ikke tale om død og
115 lidelse uden at tænke hans død og lidelse med – og vi véd, at også i døden er han den levende. Vi er sammen med ham, han er sammen med os, vi er børn af livets Gud. Derfor blev der fest den aften i Bethania, derfor er der fest i aften. Lige hvor døden er sikker på sit bytte, bryder kærligheden igennem og livet blomstrer. Livet er dér, hvor Vorherre Jesus er, på palmesøndag og langfredag
120 og påskemorgen – alle vort livs dage. Hvor det høres, der kommer glæde som aldrig kom før. Amen.

Kilde

125 Manuskript tilsendt af Karen Horsens' søn, Rasmus Christian Olsen, og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra Rasmus Christian Olsen.

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

130 Første tekstrække, Palmesøndag, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/karen-horsens-praediken-palmesondag-2006>

135

140